

Kivonat Budajenő Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2026. 01.28-i nyílt ülésének jegyzőkönyvéből.

**Budajenő Község Önkormányzat Képviselő-testületének
11/2026. (I.28.) számú önkormányzati határozata
A Budajenői Települési Értéktár Bizottság 2025. évi tevékenységéről**

Budajenő Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a Budajenői Települési Értéktár Bizottság 2025. évi tevékenységéről szóló beszámolót, és azt a határozat melléklete szerint elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Vezérné dr. Hevesi Tünde sk.
polgármester

Babjáné Bocsok Anna sk.
jegyző

A kiadmány hitelül:

Kácsor-Mezey Zsuzsanna
jegyzőkönyvvezető

ÉRTÉKEINK

BUDAJENŐ

TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁR BESZÁMOLÓJA

„A dolgok
egyetlen valódi
értéke, amit mi
adunk nekik.”

2025. január 01. – 2025. december 31.

A Települési Értéktár 2025-ben is küldetésének tekintette, hogy Budajenő megújult épített értékei és közösségi terei élő tartalommal teljenek meg. Programjaink célja nem csupán az értékek megőrzése, hanem azok megmutatása, átadása és közösségi élménnyé formálása volt.

Meggyőződésünk, hogy amit egy közösség örökölt, azt először önmagának kell megértenie és megszeretnie. Ezért a kiállítások, beszélgetések és kulturális események olyan alkalmakat teremtettek, ahol a múlt természetes módon kapcsolódhatott a jelenhez.

Budajenő kulturális „arculatát” a sváb és a székely hagyományok együttélése formálta, amely sokszínűség ma is meghatározó része a település identitásának. Fontosnak tartjuk, hogy e hagyományok ne csupán megőrzött emlékek legyenek, hanem élő részei a közösségi életnek.

A 2025. évi programok során a színház, az irodalom és a zene mellett a képzőművészet, a természeti értékek és a közösségi hagyományápolás is hangsúlyos szerepet kapott. Az alábbi beszámoló ezeket az eseményeket követi időrendben.

2022 óta, kulturális programjainkban a színház-zene-irodalom előadások mellett, ebben az évben már a képzőművészet és a természet iránt érdeklődők számára is szerveztünk programokat.

A tavaszi időszak kulturális eseményei tematikus blokkba rendeződtek, melyek az irodalom, a zene és az emberi sorsok bemutatásán keresztül járult hozzá a közösségi kulturális élet gazdagításához.

Tavaszzáró irodalmi estek mottója:

„A költészet a gondolat és a zene kombinációja”

(Edgar Allan Poe)

2025. február 15-én
a tavaszi kulturális
programsorozat
nyitó eseményeként
került sor a **„Petőfi,
a légtornász”** című
zenés irodalmi
estre a Magtárban.

MEGHÍVÓ ZENÉS IRODALMI ESTRE
2025. FEBRUÁR 15-ÉN, SZOMBATON 17.00 ÓRA
HELYSZÍN: MŰEMLÉK MAGTÁR

Közreműködnek:

 Linka Ágnes
előadóművész

 Siposhegyi Zoltán
színművész, gitár

 Raczko Enikő
dzsesszzenészes, szintetizátor

**Petőfi,
a légtornász**
Kortársak a porondon

Elhangzanak:

Bródy János, Esterházy Péter,
Garaczi László, Gesztli Péter,
Kim Judit Ágnes, Lackfi János,
Tóth Krisztina, Parti Nagy Lajos,
Závada Péter

valamint

Ady Endre, József Attila, Kosztolányi Dezső, Petőfi Sándor, Radnóti Miklós versei

PR: 2025.02.11. © J. B. B.

Az irodalmi est kortárs költők és írók művein keresztül idézte meg Petőfi Sándor alakját és szellemiségét, párbeszédet teremtve a klasszikus magyar irodalom és a mai gondolkodás között.

Március 7. – Nőnap irodalmi est

A Nemzetközi Nőnaphoz kapcsolódva nőnap kulturális eseményként került megrendezésre az **„Asszonyírók” című irodalmi est a Hagyományőrzők Házában**. Az előadás Ferenczfi–Farágó Eszter monodráma volt, amely Török Sophie, Kaffka Margit és Nemes Nagy Ágnes életútját és verseit állította középpontba.

Az estet Gyulai Zsuzsa, Radnóti-díjas versmondó adta elő. A program bensőséges hangulatban, nagy érdeklődés mellett, méltó módon kapcsolódott a nőnap szellemiségéhez.

Április 11-én, a Költészet Napján

zenei–irodalmi esttel köszöntöttük a magyar lírát. A **„Éhe a szépnek...”** című műsorban **mondott és megzenésített versek hangzottak el** Gyulai Zsuzsa és a Strófa Trió előadásában.

A programon Ady Endre, Arany János, József Attila, Nemes Nagy Ágnes, Petőfi Sándor és Pilinszky János művei kaptak hangsúlyt. Az előadás közel 70 percben, szünet nélkül valósult meg.

11.11. Áprilisi 24 - zarándoklátogatás a Magtárban – Mária út

Április folyamán zarándokok egy kisebb csoportja látogatott el a Magtárba, akik a Mária út mentén haladva: Marizellből indulva Csíksomlyó felé tartottak.

A találkozás már az első pillanattól bensőséges hangulatban zajlott, a közös beszélgetések és az egymásra figyelés különleges közösségi élményt teremtett.

A látogatás során bemutatásra került a Kárpát-medence zarándok- és kegyhelyeit bemutató kiállítás, valamint a zarándokszállítás.

A találkozás megerősítette azt a szemléletet, hogy a Magtár nem csupán kiállítótér, hanem olyan nyitott közösségi hely, ahol a hit, a hagyomány, a kulturális örökség és a személyes történetek természetes módon kapcsolódhatnak össze.

Május 1. – Motortörténeti kiállítás és motorszentelés

Az Értéktár 2024-ben helyi értékkel nyilvánította a motorszentelés eseményét, amely évtized óta meghatározó hagyománya Budajenőn május elsejének, és a település közösségi életének egyik különleges színfoltja.

Erre az értékre építve 2025. május 1-re technikátörténeti motorkiállítást szerveztünk, amelyet a motorszenteléssel és a hagyományos majálissal összekapcsolva valósítottunk meg. A Műemlék Magtárban megrendezett „Magyar motorkerékpárok” című vándorkiállítás, a hazai motorgyártás történetébe engedett betekintést, bemutatva a technikai fejlődés és a tárgyi kultúra kiemelkedő darabjait.

A kiállítás és a hozzá kapcsolódó közösségi programok széles közönséget vonzottak, több generáció számára kínálva egyszerre ismeretterjesztő és élményszerű találkozást egy máig élő hagyománnyal, mely „kuriózumként” gazdagította a település kulturális kínálatát.

Köszönet a Gondnokság valamennyi dolgozójának, a kiállítás fizikai megvalósításáért!

Május 25. – Gyereknapi program és természetvédelmi kiállítás

A gyereknapi alkalmából az Értéktár a Magtárban és a Magtár melletti Tó-parton szervezett összetett, ismeretterjesztő és élményközpontú programot, amelynek középpontjába a természeti értékek megismerését és védelmét állítottuk.

A szabadtéri installációkon megnyílt Kiss Szilveszter „Mikró–makró világ” című

fotókiállítása, amelyen a rovarvilág különleges pillanatait mutatja be - makrofotózással.

A kiállított képek *National Geographic Magazine* természetfotó pályázatán 2024-ben díjazott sorozatának egy részét képezték, és különösen nagy érdeklődést váltottak ki a gyerekek körében. A kiállítási tablókat a Gyergyószárhegyi Kulturális Központtól kaptuk vándorkiállításként, melyhez a kiegészítő, ismertető szöveges részt az Értéktár készítette.

A gyereknapi eseményhez kapcsolódva, a Magyar Természettudományi Múzeum közreműködésével „Magyarország kígyói és hüllői” címmel poszterkiállítás és ismeretterjesztő előadást szerveztünk.

Az interaktív előadás során a résztvevők testközelből ismerkedhettek meg hazánk védett és kevésbé ismert hüllőfajaival.

Az Értéktár ezzel a programmal tudatosan a természeti értékek megismerését és védelmét állította éves tevékenységének fókuszába. A rendezvény a Magtár „zöld múzeum” jellegének hosszabb távú célkitűzéséhez kapcsolódva, annak első lépéseként valósult meg. Célunk, hogy a természettel való mélyebb kapcsolat kialakítását, különösen a gyermekek számára szervezett programokon keresztül, hagyománnyá tegyük. Hisszük, hogy már az is eredmény, ha a résztvevők egy kicsit figyelmesebben fordulnak a körülöttünk élő természeti világ felé.

Május 28. – Zarándokturisztikai Partnertalálkozó Budapesten

A meghívást, áprilisban Budajenőn járt zarándokcsoport egyik tagjától, a Via Partium Egyesület alelnökétől kaptuk. A hazai zarándokútvonalak és szakrális helyek fenntartóit, zarándoklatok szervezőit hívta közös gondolkodásra - a hazai zarándoklás jelenéről, jövőjéről és fejlesztési lehetőségeiről szóló konferenciára a Budapesti Zarándokközpont.

Az első alkalommal megszervezett **zarándokturisztikai partnertalálkozó a partnerség, az összefogás fontosságát emelte ki**, mint célt – mert fókuszában a turizmus legújabb trendjei állnak. E közösségek megléte és az egyházak nyitottsága segít abban, **hogy valódi misszióban gondolkodhassunk**, mert fontos, hogy az „én utam” attitűdtől eljussunk a „mi utunk” szemléletmódra.

A rendezvény szakmailag informatív és inspiráló volt, több térségi jó gyakorlat és együttműködési lehetőség is bemutatásra került.

A találkozó során fogalmazódott meg az a közös gondolat, hogy Budajenő a jövőben együttműködő partnerként tudna kapcsolódni a Mária út zarándoklataihoz. A település bemutatott kulturális értékei, a „Mária útján” kiállítás, valamint az egyedi hangulatú szálláslehetőség olyan komplex kínálatot jelentenek, amely hosszabb távon is vonzó megállóponttá teheti Budajenőt a Mária zarándokút mentén.

A partnertalálkozó így nem csupán szakmai esemény volt, hanem egy lehetséges jövőbeli együttműködés alapjainak megfogalmazására is, amely Budajenő és a Magtár, valamint az Értéktár további lehetőségeit is bővíti.

Június 4. – Nemzeti összetartozás napi megemlékezés

2020 óta a megemlékezést hagyományosan a cserkészekkel közösen szervezzük. Az eseménynek ezúttal is az Öregtemplom melletti nagy zöld terület adott otthont, ahol a tűzrakó hely körül gyűlt össze a közösség az esti órában.

A rövid megemlékező műsort a Néri Szent Fülöp Cserkészcsapat tagjai adták elő: versek, felolvasások, zenei és énekes elemek váltották egymást, méltó módon idézve fel a történelmi emléknapi üzenetét.

A megemlékezést követően kötetlen közös beszélgetésre került sor, amely lehetőséget adott az együttlétre, az emlékezés személyesebb megélésére és a generációk közötti párbeszédre. Az esemény évről évre megerősíti azt a közösségi hagyományt, amelyben az emlékezés nem formális, hanem megélt közösségi élmény.

Június – „Hit közösséget teremt” program

Az Értéktár 2020 óta együttműködésben, közös pályázattal szervezi a Budaörsi Jakob Bleyer Heimatmuseummal, a „Hit közösséget teremt” elnevezésű kulturális programját. A program célja a német nemzetiségi hagyományok és értékek átadása, a sváb kulturális örökség megismertetése, valamint a régi mesterségek gyakorlati megtapasztalása és a természeti környezethez való kapcsolódás erősítése helyi és környékbeli tanösvénytúrák alkalmával.

Június 16–17-én a program keretében a Budajenői Általános Iskola 4. évfolyamának tanulói, összesen 22 fő vett részt a kétnapos foglalkozásokon. A gyerekek játékos, élményalapú formában ismerkedhettek meg a sváb hagyományokkal, a közösségi együttlét és az élő környezet fontosságával.

Az eseményről az Értéktár részére fotódokumentáció nem készült, mivel a szülők a gyermekek szerepeltetéséhez nem járultak hozzá. A döntést teljes mértékben tiszteletben tartottuk. A fotók kizárólag belső, emlékezeti célokat szolgáltak volna, az Értéktár saját „emlékkönyvében” történő megőrzés céljából. Ennek hiánya ellenére a program tartalmi értéke és közösségformáló ereje kiemelkedő volt.

1111 Szeptember 4–6. -- Zarándoknap és Mária út – közösség, út és felelősség

2025 szeptemberének elején a Budajenői Értéktár a Via Partium Egyesülettel együttműködésben zarándoknapi programot szervezett, amelynek középpontjában a településen áthaladó Mária út budajenői szakasza állt. Az egyesület hat tagjának részvételével közösségi jelzésfestő hétvégére került sor, amelyhez helyi lakosok, fiatalok és gyermekek is csatlakoztak. A közös munka során a résztvevők megismerkedhettek a zarándokjelzések festésének szakmai szabályaival, miközben élményszerű módon tapasztalták meg az együtt végzett munka örömeit és felelősségét.

A program részeként a zarándokokkal közösen végig jártuk a Magtár „Mária útján” című kiállítását is, ahol a résztvevő helybéliek személyes történeteken keresztül kaphattak betekintést a zarándoklás lelki és fizikai élményei.

A találkozás eredményeként együttműködés jött létre a Via Partium Egyesület, az Önkormányzat és az Értéktár között. Ennek keretében az Értéktár vállalta a „Mária út” Budajenőn áthaladó szakasz jelzéseinek gondozását és karbantartását. Budajenő a jövőben a zarándokok számára ajánlott pihenő állomásként jelenik meg az egyesület honlapján, a Magtár pedig kulturális és lelki találkozópontként kapcsolódik a zarándokutak világához.

Településünk a kelet-nyugati és az észak-déli zarándokutak természetes metszéspontjában helyezkedik el.

A közös program lezárásaként a zarándokok Budajenőről indultak tovább északi útjukra, lengyelországi Czeszochowa felé.

Szeptember – HKT programok

Szeptember hónapban további három alkalommal valósult meg a „Hit Közösséget Teremt” (HKT) program, amelynek tartalma és szellemisége minden esetben a helyi kulturális értékek élményszerű megismertetésére épült.

A programok közös célja a település épített és szellemi örökségének bemutatása, a sváb és székely gyűjtemény megismertetése, valamint a hagyományos kézműves tevékenységek és régi mesterségek élményszerű átadása volt.

A résztvevők a foglalkozások során betekintést nyerhettek a hagyományos kézművesség világába, többek között az íjászat, fafaragás, csuhéfonás és fazekasság alapjaiba, amelyeket nemcsak megismerhettek, hanem irányított formában ki is próbálhattak.

A programok minden alkalommal hangsúlyt fektettek a közösségi élményre, a személyes tapasztalatszerzésre és arra, hogy a hagyományok ne csupán bemutatásra kerüljenek, hanem a résztvevők saját élményén keresztül váljanak érthetővé és átélhetővé.

A HKT események ez évben is hozzájárultak ahhoz, hogy Budajenő kulturális öröksége élő tudásként, közösségi tapasztalatként adódjon tovább.

Időpontok: szept. 3-4.; 9-10.; 25-28.

Értéktári - séták

Az év folyamán az Értéktár több alkalommal tett eleget telefonos és e-mailes megkereséseknek. Ennek keretében kisebb csoportok, valamint busszal érkező diákcsoportok számára tartottunk kiállítás-bemutatókat és helytörténeti sétákat.

Ezek az alkalmak lehetőséget teremtettek arra, hogy Budajenő helyi értékei, épített öröksége és története személyes találkozásokon keresztül váljanak megismerhetővé, különösen a fiatalabb korosztály számára.

Kistérségi együttműködések

Az év során az Értéktár aktív szerepet vállalt kistérségi szakmai együttműködésekben is. Részt vett és szervezett olyan értéktári és helytörténeti találkozókat, amelyek Biatorbágy,

Perbál, Tök, Páty és Tinnye települések értéktári és helytörténeti munkatársait hozták közös gondolkodásba.

A találkozók célja a tapasztalatcsere, a közös gyűjtőmunka, valamint a térségi kulturális értékek összehangolt megismerése és megőrzése volt, erősítve a települések közötti szakmai kapcsolatokat.

Október 17. – Pilinszky János emlékest

2025 októberében a Műemlék Magtárban Pilinszky János költészetére emlékeztünk. Az est a Kertész Imre Intézet együttműködésével valósult meg, amelynek keretében Pilinszky János életét és munkásságát bemutató roll-up kiállítást kölcsönöztünk.

Meghívott vendégünk Beregszászi Olga színművész volt, aki Pilinszky verseinek megzenésített változatait adta elő, és személyes hangvétellő visszaemlékezésében mesélt a költővel való – meg nem történt – találkozásuk történetéről.

Az est zenei és irodalmi részében közreműködött a Strófa Trió, valamint Gyulai Zsuzsa, akik XX. századi magyar költők verseit, köztük Pilinszky műveit szólaltatták meg zenével és versmondással.

Az emlékest bensőséges hangulatban, nagy érdeklődés mellett, méltó módon járult hozzá Pilinszky János szellemi örökségének megőrzéséhez és továbbadásához.

November 7. – Márton-napi felvonulás és táncház

Novemberben a hagyományos Márton-napi felvonulás és táncház megrendezésével kapcsolódtunk az őszi néphagyományokhoz. A program középpontjában a közösségi élmény, a népi hagyományok felelevenítése és a generációk közötti találkozás állt.

A lámpás felvonulásban gyerekek, családok és idősebbek egyaránt részt vettek, az óvodások műsora után az est táncházzal folytatódott.

A Márton-napi esemény egyszerre szolgálta a hagyományőrzést, a közösségépítést és a helyi kulturális értékek átadását, különösen a fiatalabb generációk számára.

December 20. – Advent a Magtárban

A délutáni program keretében több érdekes esemény várta a Magtárba látogatókat.

A rendezvény gyermekeknek szóló, zenés, interaktív betlehemes előadással kezdődött, amelyet környékbeli és helyi népi kézművesek bemutatóval egybekötött vására kísért.

Az ünnepi hangulatot közösségi karácsonyi koncert és közös éneklés tette teljessé, amely bensőséges légkörben erősítette a közösség összetartozását és az adventi várakozás élményét.

Az estébe nyúló közös együttlétet a Magtár melletti szabadtéren bemutatott különleges tűzforgató előadás zárta.

Előkészítés alatt álló régészeti kiállítás

Az Értéktár 2023-ban kezdeményezte, hogy a település feltár építési területeiről előkerült régészeti leletek a Magtár legfelső szintjén, kiállítási formában bemutatásra kerülhessenek. Ennek érdekében szakmai együttműködés indult a Ferenczy Múzeumi Centrum Régészeti Osztályával.

A folyamat eredményeként 2024 végére elkészült a kiállítás koncepciója, majd 2025 végére a régészek által összeállított tárgyi ajánlás is megszületett. A leletanyag megismerése során javaslatként merült fel a kiállítás bővítése, figyelembe véve a térség – különösen a Zsámbéki-medence településeinek – régészeti feltárásai közötti kortörténeti összefüggéseket.

A kibővített tárgyi ajánláshoz kapcsolódóan elkészült a restaurálási terv, valamint a kiállítás technikai és tematikus kialakítására vonatkozó szerződés is. A megvalósítás több lépcsőben történik, mivel jelentős engedélyezési, szakmai és helyszíni feltételeknek kell megfelelni.

A tervek szerint a jelenlegi kiállítási terek átrendezésével egy nagyobb, egységes tér jön majd létre, amely a régészeti leletek befogadására is alkalmas lesz, összhangban a Magtárban már működő „Mária útján” kiállítással.

A megvalósítás célidőpontja 2026 vége.

Az Értéktár munkáját az a szemlélet határozza meg, hogy értékké az válik, ami hosszú távon, folyamatosan jelen van a közösség életében és az évek során bizonyítja közösségépítő, identitáserősítő erejét.

Hisszük, hogy a csendes, következetes értékteremtés hosszú távon formálja a közösséget, és alapot ad a jövő kulturális kezdeményezéseihez.

Ferenczfi-Faragó Eszter ASSZONY-ÍRÓK

Török Sophie, Kaffka Margit és Nemes Nagy Ágnes
élete és versei

Irodalmi est a Hagyományörzők Házában
2025. március 7. (péntek) 18.00 óra

A monodramát
előadja
GYULAI ZSUZSA
Radnóti-díjas versmondó

Három eltérő karakter, három különböző asszonysors.
Történeteik nem szorosan vett életrajzok.
Valós, izgalmas, ám kevesek által ismert töredékek.
Végletes asszonyok ők, akik merészségükkel, tehetségükkel
és lázadó szellemükkel dacoltak koruk konvenciói ellen.
Három asszonyíró, három szenvedélyes, megrendítő életút.

Települési Értéktár

M
E
G
H
Í
V
Ó

Sok szeretettel várunk minden verskedvelőt

2025. április 11-én (pénteken) 18.00 órára

a Hagyományörzők Házába,
akik szívesen hallgatnak mives költeményeket.

Éhe a szépnek...
mondott és megzenésített versek

Gyulai Zsuzsa

Radióti-díjra érdemesítő

és a

Strofa Trio

előadókban

Megszóltatott költők: Ady Endre, Arany János, József Attila,
Nemes Nagy Ágnes, Petőfi Sándor, Pilinszky János

Az előadás 70 perces, szünet nélkül.

A részvétel díjmentes, visszajelzésüket köszönettel várjuk: ertektar.budajeno@gmail.com címre.

© 2024 A KÖLTÉSZEK NAPJA

TILOS CSILLAGON...

PILINSZKY JÁNOS EST

2025. OKTÓBER 17. 18 ÓRA

MŰEMLÉK MAGTÁR,
B U D A J E N Ő

MEGHÍVOTT VENDÉG:

BEREGSZÁSZI OLGA, SZÍNműVÉSZ

KÖZREMŰKÖDNEK:

GYULAI ZSUZSA, RADNÓTI-DÍJAS VERSMONDÓ

ÉS A **STRÓFA TRIÓ**

Budajenő, 2025. január

Csörgő Józsefné
elnök

*„Az érték nem attól válik fontossá, hogy megnevezzük,
hanem attól, hogy közösségként újra és újra megéljük.”*